

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/215/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115227566
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4115227566.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, v právnej veci žalobkyne: A. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. - D., E. XXX/XX, zastúpená Advokátskou kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., so sídlom Bratislava, Hviezdoslavovo námestie 25, IČO: 36 833 533, proti žalovanému: Poľnohospodárska pôda, s. r. o., so sídlom Bratislava, Žehrianska 3179/3, zastúpený Advokátskou kanceláriou LawService, s. r. o., so sídlom Zvolen, so sídlom Stráž 3/223, IČO: 36 861 723, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 2. marca 2017, č. k. 12C/490/2015-165, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v časti výroku o náhrade trov konania p o t v r d z u j e.

Žalovanému voči žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra (súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) uznesením zo dňa 02. 03. 2017, č. k. 12C/490/2015-165, zastavil konanie a žalovanému priznal náhradu trov konania v plnej výške. V ďalšom výroku rozhodol, že žalobcovi vracia súdny poplatok vo výške 92,80 eura prostredníctvom Slovenskej pošty, a. s. - prevádzkovateľ systému, so sídlom Banská Bystrica, Partizánska cesta 9, IČO: 36 631 124, po právoplatnosti uznesenia.

2. V odôvodnení uznesenia poukázal na to, že žalobca sa podanou žalobou doručenou súdu dňa 11. 09. 2015 domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Pred začatím pojednávania žalobca písomne oznámil listom doručeným súdu dňa 14. 10. 2016, že podanú žalobu berie v celom rozsahu späť. Vzhľadom na vyjadrenie žalobcu ako aj to, že k späťvzatiu žaloby došlo skôr ako sa začalo pojednávanie, súd konanie zastavil.

3. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1 CSP.

4. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 256 ods. 1 CSP, a keďže žalobca procesne zavinil zastavenie konania, žalovanému priznal náhradu trov konania v plnej výške, pretože zavinenie zastavenia konania je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska a nie podľa hmotného práva, preto ak žalobca zobral žalobu späť, zásadne platí, že zavinil zastavenie konania a preto je povinný uhradiť žalovanému jeho trovy (rozsudok NS SR sp. zn. 5 M Cdo 12/2008), pričom ak vezme žalobca žalobu späť bez tohto, aby žalovaný jeho nárok uspokojil, ide vždy na strane takéhoto žalobcu o procesné zavinenie a takémuto žalovanému patrí náhrada trov konania (uznesenie KS Ústí nad Labem sp. zn. 25 Co/550/2005).

5. O vrátení súdneho poplatku kráteného o sumu 6,70 eura rozhodol podľa § 11 ods.3 a 4 zák.č.71/1992Zb. o súdnych poplatkoch (99,50 eura - 6,70 eura = 9,80 eura).

6. Proti tomuto uzneseniu v časti výroku o trovách konania podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie, žiadajúc odvolací súd, aby uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že uloží žalovanému povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 5 050,16 eura. Zároveň si uplatnila aj trovy odvolacieho konania. Namietala, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobkyni, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práv na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP), súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP), nedostatočne zistil skutkový stav veci (§ 365 ods. 1 písm. g/ CSP) a rozhodnutie vchádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

7. Žalobkyňa uviedla, že žalobu vzala v celom rozsahu späť z dôvodu, že po podaní žaloby jej bolo v správnom konaní na základe protestu prokurátora navrátené vlastnícke právo v evidencii katastra nehnuteľností, ktorého určenia sa v tomto konaní domáhala. S poukazom na túto skutočnosť sa mal súd zaoberať pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania procesnou zodpovednosťou oboch procesných strán - žalobkyne a aj žalovaného. Keďže nárok na náhradu trov konania nie je nárokom hmotnoprávnym, ale procesnoprávnym, je potrebné posudzovať otázku zavinenia zastavenia konania z procesného hľadiska, čo súd prvej inštancie v odôvodnení uznesenia aj konštatoval. Z procesného hľadiska sa žalobkyňa počas prebiehajúceho sporu v správnom konaní domohla nároku, ktorý si uplatnila v civilnej žalobe. V čase podania žaloby nemala žalobkyňa inú možnosť, ako sa domáhať súdnej ochrany svojich práv. Nemohla sa spoliehať na to, že celá vec sa vyrieši v správnom konaní, keďže na konanie prokurátora nemala vplyv. Taktiež nepodnecovala prokurátora, aby sa v jej veci z dôvodu ochrany zákonnosti domáhal zrušenia vkladu vlastníctva na základe neplatnej kúpnej zmluvy. Vzhľadom k uvedenému je nesporné, že žaloba v tomto konaní bola podaná dôvodne, a teda, že procesnú existenciu tohto konania a trov v ňom vzniknutých spôsobil žalovaný. Zdôraznila, že ak by sa v katastrálnom konaní nedomohla svojich práv, resp. by nedošlo k vyhovneniu protestu prokurátora, žalobu by späť nevzala a jej nárok by musel byť prejednaný v civilnom konaní. Odvolateľka poznamenala aj to, že nebola viazaná žiadnou lehotou na späťvzatie žaloby, avšak žalobu vzala späť v dostatočnom časovom predstihu ešte pred otvorením prvého pojednávania vo veci samej, čím minimalizovala trovy oboch strán.

8. Do pozornosti odvolacieho súdu dala priebeh odkupovania sporných pozemkov žalovaným, ich následný úmysel predat' pozemky štátu s niekoľkonásobným ziskom, ako aj závery z vyšetrovania. Konanie žalovaného považuje za špekulatívne, a teda nijakým spôsobom nemôže požívať právnu ochranu. Poukazujúc na všetky uvedené skutočnosti sa domnieva, že nemožno spravodlivo požadovať, aby žalobkyňa sama znášala trovy konania, ktoré musela vynaložiť na ochranu svojich práv pred skupinou špekulantov. Nevyhnutnosť ochrany práv žalobkyne dokazuje skutočnosť, že súd na jej ochranu nariadil neodkladné opatrenie. Procesná vina na zastavení konania u žalobkyni teda neexistuje. Poukázala na skutkovo totožné veci vedené na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 18C/497/2015 a sp. zn. 10C/502/2015, v ktorých súd priznal žalobcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom v odôvodnení oboch rozhodnutí konštatoval žalovaný, že žalovaný procesne zaviniť zastavenie konania.

9. Žalobkyňa, okrem iného, namietala aj porušenie práva na spravodlivý proces, keď interpretácia skutkového stavu je prísne formalistická, nespravodlivá a nezodpovedá skutočnosti. Napadnuté uznesenie považuje za nedostatočne odôvodnené, keď sa súd nezaoberal príčinnou súvislosťou medzi späťvzatím žaloby a právnymi skutočnosťami spojenými s protestom prokurátora, ktoré uviedla v späťvzatej žalobe. Súd neprihliadol na to, že žalobkyňa sa počas konania domohla nároku, ktorý si v žalobe uplatnila. Do pozornosti odvolacieho súdu dala rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04 a III. ÚS 328/05. Záverom konštatovala, že pri dodržaní kritéria procesného zavinenia je potrebné vec posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené. V konaní je zrejmé, že žalobkyňa dosiahla to, čoho sa podanou žalobou domáhala, teda „evidenčného obnovenia vlastníckeho práva v liste vlastníctva z titulu neplatnej

kúpnej zmluvy“, pretože žalovaný prehral svoj spor v konaní o proteste prokurátora. Vzhľadom k tomu zastavenie konania v zmysle § 256 ods. 1 CSP treba posudzovať tak, že ho procesne zaviniť žalovaný.

10. V písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne žalovaný uviedol, že v súvislosti s rozhodnutím súdu prvej inštancie o trovách zastaveného konania je potrebné posudzovať zavinenie strany sporu len z procesného hľadiska, teda podľa procesného výsledku. V tomto smere poukázal na uznesenie Krajského súdu v Ústí nad Labem sp. zn. 14Co/317/2008. Pokiaľ ide o žalobkyňou opísané skutočnosti v chronologickom slede, poukázal na to, že prvom zavinenia môže byť aj náhoda, napríklad odpadnutie predmetu sporu, pretože nič z toho nemožno pripočítať na ľarchu toho, kto sa bráni. V predmetnej veci žalovaný popieral vlastnícke právo žalobkyne, preto nie je zrejmé, na základe akej skutočnosti by mu malo byť pričítané procesné zavinenie zastavenia konania a mal by byť zaviazaný na náhradu trov konania. Vo veci nebolo vykonané žiadne dokazovanie, nie je teda zrejmé, aký by bol výsledok sporu. Ak späťvzatie nemožno odôvodniť výsledkom správania sa žalovanej strany vo vzťahu k žalobným požiadavkám, potom nemožno odvodiť súvislosť, a teda ani procesné zavinenie vo vzťahu k žalobe. Vzhľadom k uvedenému je samotné správanie sa žalovaného irelevantné. Z obsahu predmetnej veci nie je zrejmá súvislosť medzi zavinením žalovaného a zastavením konania. Správny orgán dospel k záveru, že vlastnícke právo k pozemku nebolo na žalovaného prevedené platne a vkladové konanie zastavil. následne bola ako vlastníčka na list vlastníctva opäť zapísaná žalobkyňa. Protest prokurátora bol podaný z dôvodu nerešpektovania predkupného práva štátu, v dôsledku čoho bola uzavretá kúpna zmluva považovaná za absolútne neplatný právny úkon. Žalovaný záverom poukázal na to, že práve žalobkyňa porušila svoje povinnosti vyplývajúce z predkupného práva, keď svoje nehnuteľnosti predala žalovanému nerešpektujúc predkupné právo štátu.

11.1. O podanom odvolaní rozhodol Krajský súd v Nitre ako odvolací súd uznesením zo dňa 30. 11. 2017, č. k. 5Co/257/2017-23, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12. 02. 2018 tak, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v časti výroku o náhrade trov konania zmenil tak, že stranám nárok na náhradu trov konania nepriznáva. Odvolací súd v odôvodnení uznesenia poukazuje na zistené skutočnosti uviedol, že nespochybňuje, že žalobkyňa zavinila zastavenie konania, keď vzala späť žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, poukazuje na splnenie toho, čo žalobou žiadala, avšak v tomto konaní nedošlo zo strany žalovaného k splneniu toho, čo od neho žalobkyňa žiadala, ale k späťvzatiu žaloby došlo z dôvodu, že v správnom konaní prokurátor úspešným protestom ochránil práva žalobkyne, ktorý už potom nemal potrebu pokračovať v začatom konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Konštatoval, že žalovaný svojím neskorším správaním v konaní nedal žalobkyni taký podnet, ktorý by ju primäl vziať podanú žalobu späť, teda nesplnil to, čo v žalobnom petite žalobkyňa od neho požadovala.

11.2. V predmetnom konaní však odvolací súd videl dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP spočívajúce v celom procese týkajúcom sa priebehu výkupu pozemkov v kat. úz. J. a v tom, že po podaní žaloby žalobkyňou, t. j. po 11.09.2015, bol podaný protest prokurátora Okresnej prokuratúry Nitra smerujúci proti rozhodnutiu Okresného úradu Nitra zo dňa 24.07.2015, č. V-5235/2015, ktorým bol povolený vklad vlastníckeho práva v prospech žalovaného na základe kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalobkyňou ako predávajúcou a žalovaným ako kupujúcim. Protestu prokurátora bolo vyhovené rozhodnutím Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor zo dňa 26.01.2016 č. Upo 27/2016-4/TO, v ktorom skonštatoval, že vlastnícke právo nebolo na žalovaného platne prevedené a do katastra nehnuteľností opäť zapísal ako vlastníčku žalobkyňa, keď uzavretú kúpnu zmluvu vyhodnotil ako absolútne neplatný právny úkon. Vyhovením protestu prokurátora bolo navrátené vlastnícke právo žalobkyni, čím odpadol dôvod podanej civilnej určovacej žaloby a to primälo žalobkyňa vziať späť podanú žalobu. Práve tieto skutočnosti považoval odvolací súd za dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP, pre ktoré stranám nepriznal nárok na náhradu trov zastaveného prvoinštančného konania. Zároveň rozhodol aj o trovách odvolacieho konania že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

12. Žalovaný domnievajú sa, že boli porušené jeho základné práva a slobody uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 5Co/257/2017-23, zo dňa 30. 11. 2017, právoplatným dňa 12. 02. 2018, podal ústavnú sťažnosť na Ústavný súd SR, ktorý uznesením č. k. I. ÚS 153/2018-10 zo 16. 05. 2018, sťažnosť spoločnosti Poľnohospodárska Pôda s. r. o., ktorou namietala porušenie svojich základných práv a slobôd uvedeným uznesením Krajského súdu v Nitre, prijal na ďalšie konanie. Spoločnosť Poľnohospodárska Pôda s. r. o., sa domáhala vydania nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie ňou označených základných práv a slobôd napadnutým uznesením Krajského súdu v Nitre a súčasne

žiadala napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Zároveň požiadala o priznanie náhrady trov konania v sume 390,50 €.

13.1. Ústavný súd SR o podanej sťažnosti rozhodol Nálezom č. k. ÚS 153/2018-28, zo dňa 18. júla 2018, v ktorom rozhodol, že základné právo obchodnej spoločnosti Poľnohospodárska Pôda s. r. o., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/257/2017 z 30. novembra 2017 porušené boli.

13.2. Ďalším výrokom uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/257/2017 z 30. novembra 2017, zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

13.3. Krajskému súdu v Nitre uložil povinnosť uhradiť trovy konania obchodnej spoločnosti Poľnohospodárska Pôda s. r. o., v sume 390,50 eura na účet Advokátskej kancelárie LawServise, s. r. o., so sídlom Zvolen, Stráž 3/223, do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

13.4. Vo zvyšnej časti sťažnosti obchodnej spoločnosti Poľnohospodárska Pôda s. r. o., nevyhovel.

14.1. V odôvodnení nálezu ústavný súd, okrem iného, uviedol, že z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 12C 490/2015 zistil, že v odvolaní zo dňa 16. marca 2017 proti uzneseniu okresného súdu č. k. 12C 490/2015-165 z 2. marca 2017 (č. l. 168 až č. l. 173) a ani vo vyjadrení žalobkyne z 13. júna 2017 (č. l. 225 až č. l. 226 k stanovisku sťažovateľky z 23. mája 2017 (č. l. 216) nie je žiadna zmienka strán sporu o určenie vlastníckeho práva k prípadnej aplikácii § 257 CSP v danej veci. Krajský súd sťažovateľku (ale ani žalobkyňu) tak k prípadnej aplikácii § 257 CSP explicitne nevyzval, a teda o podanom odvolaní rozhodol spôsobom, ktorý je arbitrárny, a tým ústavne nesúladný, pretože nevytvoril procesný priestor umožňujúci sťažovateľke (strane sporu) vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu tohto ustanovenia.

14.2. Ústavný súd zároveň ako ústavne nesúladnú vníma existenciu rozhodnutí krajského súdu vydaných v skutkovo identických prípadoch, v ktorých rozhodol odchylným spôsobom a sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov prvostupňového konania, ako aj odvolacieho konania (bod 6) Zo svojej rozhodovacej činnosti (II ÚS 569/2017) má však ústavný súd vedomosť aj o existencii rozhodnutia, ktorým krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu o priznaní náhrady trov konania žalobcovi v rozsahu 100% a zároveň rozhodol o priznaní nároku žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania.

14.3. V tejto súvislosti ústavný súd už v minulosti vyslovil, že aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúci v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty, ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (III. ÚS 300/06). Pokiaľ súd rieši právnu otázku (tú istú alebo analogickú), ktorá už bola právoplatne vyriešená podstatne odlišným spôsobom bez toho, aby sa argumentačne vyrovnal so skoršími súdnymi rozhodnutiami, nekoná v súlade s princípom právnej istoty v zmysle čl. 1 ústavy a môže tým porušiť aj právo účastníka súdneho konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (III. ÚS 192/06). Potreba vysporiadať sa so známym rozhodnutím v obdobnej veci (osobitne ak ide o rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky) z hľadiska jeho dôvodov, pokiaľ súd dospeje následne k opačnému názoru, je súčasťou požiadavky na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (II. ÚS 426/2012). Právna istota spolu s požiadavkou ochrany legitímnych očakávaní principiálne neznamena právo účastníka na rovnaké právne posúdenie jeho veci. Nesporne však znamená právo na vysvetlenie dôvodov, pre ktoré sa konajúci orgán verejnej moci od stabilného, doteraz zastávaného právneho názoru odchyľuje (III. ÚS 51/2014).

14.4. Ústavný súd uložil krajskému súdu opätovne rozhodnúť o odvolaní žalobkyne majúcej na zreteľ, že spravodlivosť, ktorá je osobitne zvýraznená v čl. 2 CSP (ako aj v čl. 6 ods. 1 dohovoru), je kritériom ukladajúcim každému všeobecnému súdu povinnosť hľadať také riešenie ním prejednávanej veci, ktoré nebude možné vyhodnotiť ako zmysel a účel príslušných zákonných ustanovení.

15. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), viazaný právnym názorom ústavného súdu, vec znova v napadnutej časti výroku uznesenia

prvoinštančného súdu o trovách konania prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku o priznaní náhrady trov konania žalovanému v plnej výške je vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

16. Podľa § 56 ods. 6 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov, ak Ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom Ústavného súdu.

17. S účinnosťou od 01. 07. 2016, prijatím zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, došlo v súlade s § 473 CSP k zrušeniu zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikovateľnosti procesnoprávných noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to aj na konania začaté pred dňom účinnosti CSP s ustanovenými výnimkami z tohto základného pravidla.

18.1. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

18.2. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

19.1. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

19.2. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

19.3. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

20. Odvolací súd sa v zmysle citovaného ustanovenia § 387 ods. 2 CSP v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia v časti týkajúcej sa výroku o priznaní náhrady trov konania v celom rozsahu žalovanému, rozhodnutie považuje za stručné, jasné a výstižné, keď posúdil podstatné skutkové okolnosti prípadu a konštatoval, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a z akých vychádzal pri svojom rozhodovaní o nároku na náhradu trov zastaveného konania, vec aj správne právne posúdil, poukazujúc pritom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 M Cdo/12/2008. teda odôvodnenie rozhodnutia v napadnutej časti je v súlade s ustanovením § 220 ods.2, za použitia § 234 ods.1,2 CSP, preto odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené v enunciaci tohto rozhodnutia.

21.1. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia prvoinštančného súdu v časti výroku o priznaní na náhradu trov konania priznanom žalovanému odvolací súd poukazuje na to, že v zmysle § 256 CSP sa procesné zavinenie posudzuje iba z procesného hľadiska a zavinenie je treba interpretovať vo vzťahu k príčinnej súvislosti, v ktorom je správanie sa strany sporu príčinou (napr. prejav vôle spočívajúci v späťvzatí žaloby) a dôsledkom je vznik trov protistrany. Za zavinenie je treba považovať aj odpadnutie predmetu sporu, keďže takúto skutočnosť nemožno pripočítať na ťarchu žalovaného, ktorý sa iba bránil.

21.2. Nemožno opomenúť, že ustanovenie § 256 ods. 1 CSP vychádza z § 146 ods. 2 OSP. Ak teda dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, potom je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, teda aj na strane žalobcu, aj na strane žalovaného. Pokiaľ žalobca žalobu musel zobrať späť pre správanie žalovaného, spočívajúce napríklad v úhrade žalovanej sumy po začatí konania, potom je potrebné konštatovať, že žalovaný procesne zavinil zastavenie konania. Ak by žalobca žalobu zobral späť bez udania dôvodu alebo bez toho, aby išlo o reakciu na správanie žalovaného, a

teda nemožno pričítať procesné zavinenie žalovanému, znáša trovy žalovaného žalobca. Ak dôvodom späťvzatia žaloby je oprávnené uplatnená námietka premlčania vznesená žalovaným, z procesného hľadiska zásadne platí, že zastavenie konania zaviniť žalobca a je povinný nahradiť trovy konania, ktoré vznikli žalovanému (R 11/1998).

21.3. Ak teda jedna procesná strana zaviniť, že sa muselo zastaviť konanie a tým nebolo možné rozhodnúť vo veci meritorne, potom nebolo ani možné zistiť, či bola žaloba dôvodne podaná, a tak strane žalobcu vzniká zásadne povinnosť nahradiť druhej procesnej strane trovy konania.

22. Odvolací súd na podporu svojho právneho názoru, že žalobca zaviniť zastavenie konania tým, že zbral žalobu späť bez toho, aby žalovaný splnil to, čo od neho požadoval, a teda mu vznikla povinnosť nahradiť žalovanému ako druhej procesnej strane trovy konania, poukazuje aj na Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.05.2014 sp. zn. 7M Cdo 1/2014, v ktorom uviedol: „Ustanovenie § 146 ods. 2 O.s.p. (teraz § 256 ods. 1 CSP-pozn. odvolacieho súdu) vyjadruje výnimku zo zásady náhrady trov konania podľa pomeru úspechu vo veci vo veci vyjadrenej v § 142 O.s.p. Toto ustanovenie vyžaduje zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon má za následok zastavenie konania. Z previazanosti § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. s § 146 ods. 2 O.s.p. vyplýva, že ak súd zastavuje konanie v dôsledku späťvzatia, musí sa zaoberať pri rozhodovaní o náhrade trov konania otázkou, či niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie muselo byť zastavené. Pretože nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale procesného práva, otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, a teda z hľadiska vzťahu výsledku chovania odporcu (žalovaného) k požiadavkám navrhovateľa (žalobcu). Ide teda o to, či sa navrhovateľ domohol k uplatnenému nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol navrhovateľ v meritórnom konaní úspešný alebo nie (Uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn.: 3Sžo 225/2010).

23.1. Odvolací súd poukazuje aj na to, že v obdobnej skutkovej a právnej veci Krajský súd v Nitre právoplatným uznesením dňa 28. marca 2018, č. k. 25Co/336/2017 - 138 uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa nároku na náhradu trov konania zmenil tak, že žalovanému (ktorým bola Poľnohospodárska pôda s.r.o. so sídlom Bratislava, Žehrianska 3) priznáva náhradu trov konania voči žalobkyňi vo výške 100%, o ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením. Obdobne rozhodol v podobnej veci aj Krajský súd v Nitre právoplatným uznesením z 29. novembra 2017, č. k. 8Co/262/2017-394, ktorým uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa výroku o trovách konania zmenil tak, že priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Toto právoplatné uznesenie napadol žalobca sťažnosťou na Ústavnom súde Slovenskej republiky, o ktorej rozhodol ústavný súd uznesením zo dňa 17. júla 2018, č. k. III. ÚS 280/2018-15, ktorým sťažnosť sťažovateľa odmietol pre neprípustnosť.

23.2. Odvolací súd poukazuje na aj na to, že nielen hore uvedené rozhodnutie Krajského súdu v Nitre zo dňa 30. novembra 2017 sp. zn. 5 Co/257/2017 bolo zrušené ústavným súdom a vec bola vrátená tomuto súdu na ďalšie konanie, ale zrušené a vrátené na ďalšie konanie bolo aj rozhodnutie Krajského súdu v Nitre zo dňa 29. januára 2018 sp. zn. 9Co 375/2017, ktorým tento súd uznesenie okresného súdu zmenil tak, že nepriznal nárok na náhradu trov konania žiadnej zo strán lebo „na rozdiel od súdu prvej inštancie videl dôvody pre aplikáciu ust. § 257 CSP tak, aby každá zo strán znášala svoje trovy konania“.

24. Odvolací súd v tejto preskúmvanej veci nevidel dôvod na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP, v zmysle ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, keďže to žiadna zo strán nenavrhol, a preto ani nevyzýval strany na vyjadrenie k prípadnej aplikácii tohto moderačného ustanovenia.

25. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti dospel odvolací súd k rovnakému záveru, ako súd prvej inštancie ohľadom konštatovania zavinenia žalobkyne za zastavenie konania v dôsledku späťvzatia žaloby, pretože žalobkyňa vzala svoju žalobu späť bez toho, aby takýto jej úkon bol vyvolaný správaním sa žalovaného v konaní. Prvoinštančný súd správne konštatoval, že žalobkyňa zaviniť zastavenie konania, keď vzala žalobu späť. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne vychádzal pri právnom posúdení z procesného zavinenia na zastavení konania s tým, že nemožno prihliaďať na potenciálnu úspešnosť žalobkyne v konaní z hľadiska hmotného práva. Vzhľadom k tomu, že žalobkyňa vzala žalobu späť bez toho, aby žalovaný splnil to, čoho sa podanou žalobou domáhala, preto je potrebné

nad mieru všetkých pochybností konštatovať, že v takomto prípade je procesné zavinenie za zastavenie konania na strane žalobkyne.

26. Vychádzajúc z uvedených skutočností rozhodol odvolací súd tak ako je uvedené v enunciacie tohto rozsudku.

27.1. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

27.2. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

27.3. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27.4. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

28. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalovanému voči žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu ako procesne úspešnej strane v odvolacom konaní.

29. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).